

BME Nemzetközi Kapcsolatok 2010/11. tanév
(Dr. Moson Péter dékán, nemzetközi rektorhelyettes¹)

Nemzetközi kapcsolataink vezérlő elve továbbra is Rektor úr programja volt:

„*Prioritásokat rendeltünk egyetemi szintű nemzetközi kapcsolatainkhoz:*

1. első helyre helyeztük a hallgatócserék támogatását: a Karoktól olyan mértékben és minőségben kérünk idegen nyelvű oktatási programokat, amilyenben a hozzánk érkező cserehallgatók megfelelő színvonalú kiszolgálása szükségessé teszi,
2. megújítottuk és egyszerűsítettük a külföldi hallgatók felvételének és kiszolgálásának rendjét,
3. jelentősen csökkentettük aktivitásunkat azokban a nemzetközi együttműködésekben, amelyek kevés érdemi eredménnyel jártak,
4. a nemzetközi tudományos együttműködésekben való részvételt a karok és a tanszékek feladatává tettük.”

Az alábbiakban részletezésre kerülnek az idén elért új eredmények (az előbbi számozás szerint).

1-2. Mobilitások.

A BME kinyilvánított szándéka legjobb hallgatói megőrzése a teljes (alap, mester, doktori) képzési ciklusra. Az egyetem elismeri, hogy eközben hallgatóinak nemzetközi tapasztalatra is szert kell tennie.

PÉCELI rektor úr programja nemzetközi területen első helyre helyezte a csereprogramok támogatását. Ilyen csereprogramok többféle szervezésben működnek egyetemünkön (egyetemi, kari, hallgatói, egyéb szervezeti, saját stb.). Az egyetemi választék viszonylag jól követhető a www.erasmus.bme.hu címről elérhető ÖSZTÖNDÍJKALAÚZ-ból. E dokumentumban az egyetemi szinten szervezett programokra koncentrálunk. Ezen feladatokkal a *Központi Tanulmányi Hivatal Erasmus és Csereprogramok Iroda* (KTH ECSI) foglalkozik.

A teljes témakörrel való kiemelt foglalkozás indokolt. Csak néhány elem:

- EU direktívák a hallgatói cserék megnövelésére (2020-ra 20%).
- A vezető nyugati műegyetemek minden hallgatójuknak előírják külföldi részképzést (tipikusan egy szemesztert).
- A térségünk műegyetemei (Bécs, Prága, Varsó, a „mi” konkurensaink) nálunk lényegesen aktívabbak ezen programokban.
- A munkaerőpiac, a hallgatóság igénye külföldi tapasztalatok megszerzésére.
- A hallgatótoborzásnál szerepe lehet egy garantált nemzetközi tapasztalat beígérésének.
- Az egyetemek értékelésénél (ranking) szerepe van az e téren való aktivitásnak.

A külföldi részképzések hosszúságuk alapján 3 csoportba oszthatóak: rövid (1-2 két hetes), közép (1-2 szemeszter), hosszú (általában 2 év, két diploma). E programok „paritásos” alapon működnek (azaz a kimenő és bejövő hallgatók számának nagyjából hasonlóknak kell lenni).

Az **egy-két szemeszteres részképzésekben** egyensúly van a bejövő, illetve a kimenő hallgatók között. A hallgatói mobilitási programok terén a legjelentősebb az Európai Unió **Erasmus programja**, így először ennek átalakításával, fejlesztésével foglalkoztunk. Az első eredmények már látszanak (az EHK és a KTH ECSI együttműködésében a program népszerűsítése, a pályázók számának növelése, az adminisztráció elektronizálása, stabil kari tantárgy kínálat létrejötte stb.). Hosszú évek stagnálását követően idén jelentősen (több

¹ Itt elsősorban saját tudommal, részvételemmel folyó tevékenységek leírását adtam meg. A végleges egyetemi anyaghoz ez kiegészítendő az egyetemi szintű nemzetközi együttműködésben érintett többi szereplő (Rektor Úr, Igazgató Úr stb.) eseményeivel. Vélhetően egyes részek törölhetőek, lerövidíthetők is.

mint 18%-kal) megnőtt a BME pénzügyi támogatása az Erasmus program keretében. A teljes összeg 544.570 EURO. A kb. 84.000 EURO növekedés országosan a legmagasabb.

Még csak a hatodik helyen vagyunk a hazai egyetemek között. Amennyiben az algoritmus nem változik, akkor hasonló ütemű növekedésre lehet számolni az elkövetkező években.

Megjegyzendő, hogy a BME rendszeresen kihasználja a további EU pályázási lehetőségeket (kiegészítő támogatás, EILC, Leonardo pályázat stb.). Mindezek még több mint 50.000 EURO többletbevételt jelentettek.

A növekmény lehetővé teszi, hogy az eredetileg tervezett 250 kiutazó számot kb. 270-re növeljük. Az ösztöndíj elnyerését Rektori Utasítás (I/2011) szabályozza.

A bejövő hallgatók on-line nyilvántartásának kidolgozásával teljessé vált az elektronikus ügyintézés.

A **rövid részképzéseknél** a bejövők száma nagyobb. Így itt kihasználatlan lehetőségeink vannak. Feltételezésünk szerint ennek fő oka hallgatóink pénzügyi helyzete. Megkezdtük kísérleti jelleggel egy ösztöndíjrendszer kidolgozását. A KTH ECSI az ATHENS 1 hetes részképzések; TIME, 4TU nyári iskolák után ezen tanévben további egyetemi szintű csereprogramok szervezését vette át (pl. University of New Hampshire, University of Technology, Sydney).

A **két diplomás képzéseknél** nagyobb a kimenők száma. Itt jelentősebb előrelépés a BME angol nyelvű mesterképzései számának növekedése után várható.

3. Nemzetközi szervezeti tevékenységünk stabilizálódott. Összesen 12 szervezetben őriztük meg tagságunkat, és ezek többsége tartalmaz hallgatói, oktatói csereprogram elemeket is. A BME képviselteti magát nagy egyetemi szövetségekben (pl. EUA - European University Association), szakmai irányultságú átfogó szervezetekben (pl. CESAER - Conference of European Schools of Advanced Engineering Education and Research), regionális szakmai együttműködésekben (pl. Cooperation Platform of Central and East European Metropolitan Universities of Technology). Aktívak vagyunk francia és német nyelvű képzéseinkhez kapcsolódó együttműködésekben is. Bekapcsolódtunk a Magyar Rektori Konferencia most alakult Nemzetközi Bizottsága munkájába, illetve 11 vezető hazai egyetem formálódó nemzetközi együttműködésébe.

Nagyszámban fogadtunk külföldi nagyköveteket, egyetemi vezetőket, látogatókat, irtunk alá együttműködési szerződéseket.

A 4TU (Bécs, Budapest, Pozsony, Prága) műegyetemei teljes vezetésének soros éves közgyűlését mi rendeztük Budapesten és Pécsen. A fő szakmai téma az egyetemi költségvetés volt. Dr. Andor György rektorhelyettes úr tartotta a nyitó előadást.

4. A nemzetközi tudományos együttműködés területén jelentős új elem jelent meg a kutatóegyetem cím és az ehhez kapcsolódó pályázat elnyerésével. Mind itthon (pl. ParisTech – BME 2 napos Workshop), mind külföldön (pl. nano téma) bemutattuk terveinket, első eredményeinket. A program keretében létrejött munkacsoportok között több is foglalkozik nemzetközi kérdésekkel is (pl. Intézményi kapcsolatok, Idegen nyelvű képzés, Tehetség támogatás horizontális munkacsoportok).

Budapest, 2011. június 26.